

Laeva vettevedamine

Vettelaskmise päeva hommikul hakkas laeva juurde kogunema rahvast, see oli kogu ümbruskonna rahvale pidupäevaks. Meeste abiga viidi merejääle ankrupalkide juurde suured 5 skiiviga plokid, mis kaalusid oma 25–30 kg, ja kinnitati tugeva seekli abil tropi külge. Ümber laeva pandi tugev ankrukett, nn „grundtou”, mis rippus üle parda paigutatud vaierite abil parajal kõrgusel. Ahtertäavi ja keti vahele pandi poolekslöödud puutüvi, see kaitses täavi vigastamise eest. Keti võõripoolsed otsad

ühendati tugeva seekliga ja selle küljest läksid 2 tugevat troppi samasuguste suurte plokkide külge. Plokkidest läbi veeti umbes 1-tollise läbimõõduga terasvaier, mille üks ots keerati ümber püstpilli võlli 5–6 keerdu. Ahtrisse pandi rippuma rammipalk kiilu otsa kõrgusele. Rahvas jaotati võrdselt kahe püstpilli haardamite juurde. Meister vaatas kõik seadmed üle ja andis märku pillide ringiajamiseks. Pillivõlli ümber keeratud loopriots anti ühe tugevama mehe kätte, see ühtlasi kontrollis pilli tööd.

Kui talid ühtlaselt pingul, andis meister korralduse rammimeestele. Ramm hakkas laulu taktis kiilu otsa pihta hoope jagama ja kui kõik seadmed ja abinõud korras olid, tegi laev peagi oma esimese hüppe mere poole. Tavaliseks hüppe pikkuseks oli umbes üks meeter, oli aga ka kahemeetriseid hüppeid. See olenes suurel määral ka teekaldest. Laeva edasiliikumisel pandi järgmine kiiluküna alla, ka kelguredeleid vahetati laeva edasi liikumisel.

Kui laev oli niikaugemale veetud, et võõri osa vette ulatus, tegi nn. „**esimese suudluse merega**”, peatas meister töö ja rahvas kogunes kaldale. See oli kõige pidulikum hetk, laeva nimepaneku seisak. Selleks puhuks oli kohale kutsutud nii luteri kiriku õpetaja kui ka apostliku õigeusu papp. Ka vallavanem ja koolijuhataja olid kohal. Peeti kõnesid, kiideti reedereid, kes on ümbruskonna rahvale teenistust võimaldanud. **Siis hüüdis mõni väike tütarlaps välja uue laeva nime.**

Rahvale pakuti suupistet ja keelekastet ning töö läks lahti uue hooga. Nüüd asetati kiiluküna ja kelguredel juba jääle ja saeti pakisaega jää mõlemalt poolt teed läbi, et laev oma raskusega jää koos küna ja redeliga põhja vajutab. Väiksemad laevad veeti jääle ja jäeti sinna, kuni laev ise oma raskusega jää sulamisel vette vajus. Laeva vedu läks iga meetri järel kergemaks, kuna vesi hakkas osa raskusest oma selga võtma. Kui ahter jõudis veepiirini, võeti ära rammipalk, saeti maha kiilukanna osa, mis rammimise otstarbeks oli

jäetud üle roolikanna rautise. Pandi kohale rool ja töö läks edasi. Kuna võõriosa ulatus juba veeliinini vette, siis oli pillide ringiajamine lausa lust. Laev ei liikunud enam hüpetega, vaid läks sujuvalt oma esimese ankruplatsi poole. Kui laev oli ankruplatsiks valitud kaugusele veetud, korjati ära vettevedamise talid, „grundtou” kett võeti laeva ümbert ära, pandi ots läbi klüüsi peli peale ja teise otsa kinnitati seekliga ankur ning lasti vette. Jäält korjati ära kõik abinõud ja viidi kaldale. Reeder tänas rahvast abi eest ja **nüüd laks piduks lahti.**